

VOORZITTER SERAFIN DEBUSSCHERE

1963 - tot 10 april 1968

1963

DE NIEUWE JAN TURPIJN HERRIJST WELDRA

Boven: Jan Turpijn zoals hij er zal uitzien. — Onder: de mannen, leden van de gilde, die aan de Nieuwpoortse reus werken.

Enkele maanden geleden hebben wij melding gemaakt van de heropstanding van de grote Jan Turpijn, Nieuwpoorts roemrijke vooroorlogse reus, die steeds een der allergrootste reuzen van het land is geweest.

Al wie nog overbleven van die eens zo bloeiende reuzengilde, hebben in die verlopen maanden heel wat van hun vrije tijd geofferd om de nieuwe reus weer te herscheppen. Dat is geen kleinigheid als men bedenkt dat alles met eigen middelen en met handwerk geschiedt.

Er wordt immers een ijzeren geraamte van meer dan 10 m hoogte in elkaar gestoken. Alles moet zeer precies in elkaar passen, daar het moet kunnen gedemonteerd worden.

Nadat wij bij een vorig artikel een foto brachten van het onderlijf, brengen we ditmaal hiernaast een beeld van het bovenlijf met de armen, dat nu reeds gekonstrueerd werd. Daarop ziet men de reusachtige hoed liggen. Daar moet dan natuurlijk de kop tussen komen. De hoogte van het bovenlijf bedraagt 3,50 m, wat wel goed merkbaar is als men de grootte vergelijkt met de personen, die er voor staan. Dit zijn al de bereidwillige leden van de gilde, die dit werk verrichten.

De hoed heeft een diameter van 2,13 m en een hoogte van 1,05 m. Van de vooroorlogse reus bestonden de hoed en de armen uit riet, maar nu werd het geheel vervaardigd uit duurzaam materiaal, nl. meubelbuizen. Dat zal het totaal gewicht natuurlijk doen toenemen en wellicht ook 't nood-

zakelijk aantal personen om de reus te dragen. Dat zal variëren tussen 16 en 20 man.

De reuzengilde is natuurlijk spijtig dat, samen met die oude glorie van hun beroemde reus, ook veel van de pioniers der gilde, die heropstanding niet meer zullen kunnen meemaken, daar ze overleden zijn of er niet meer actief zullen kunnen aan deelnemen, daar ze te oud zijn geworden.

Onder de trouwste leden van vroeger vernoemen we de barbier en mandenmaker: Jerome Van Elverdinghe, die de hoed en de manden gemaakt had, benevens de vooroorlogse kleine reusjes. Uit dit werk kan men besluiten dat niets hem te veel of te zwaar was voor zijn gilde. Een andere pionier was de kleermaker, Pieter Lahaye, die, ware het niet dat zijn hoge ouderdom het hem belet, zeker nog naald en draad zou ter hand nemen om de nieuwe reuzeklederen te maken. Daarnaast hadden we nog Karel Filiaert met zijn echt reuzenhart. Maar de enen zijn heengegaan en de anderen zijn oud geworden, zodat de reuzengilde het thans moet stellen met enkele leden, die ook al ouder beginnen te worden. Onder diegenen, die respectievelijk tussen de 35 en 40 jaar trouwe dienst achter de rug hebben, vernoemen we: Bouve Maurits, Debusschere Serafin, L. Cloet, Vercouillie L., Aesaert Ph. en Lycke R.

Nu een aktieve herleving van het gildeleven weer voor de deur staat, dringt zich ook een hernieuwing of minstens een aanvulling in het ledenaantal zich zeker op, want de nieuwe Jan Turpijn gaat in onze toeristische stad en wellicht daarbuiten zeker een nieuw sukses tegemoet. Een gelegenheid dus voor jonge liefhebbers om zich aan te melden.

Nu het geraamte van de reus nagenoeg klaar is, zal er nu spoedig moeten gedacht worden aan zijn kleding. Dat zal nog een hele studie vergen, want men zal natuurlijk een zeer lichte en duurzame stof moeten kiezen, terwijl die klederen van zulke reusachtige afmetingen dan in enkele maanden tijd moeten gemaakt worden, want alles moet zeker klaar komen tegen zondag 14 juli, die in het raam van de jubileumfeesten te Nieuwpoort de dag der reuzen moet worden.

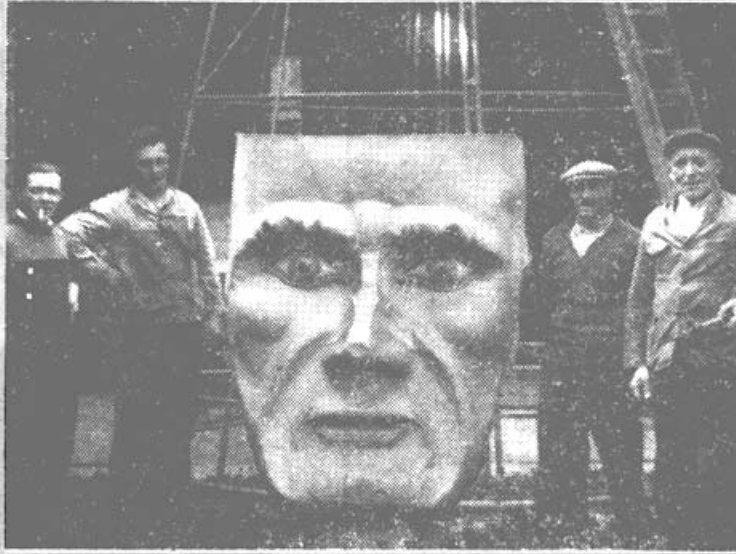
Voor die dag wordt er naast de inhuldiging van de nieuwe Jan Turpijn, een reuzestoet gepland, waaraan ook vreemde reuzen zullen deelnemen.

De nieuwe Jan Turpijn, die er zal uitzien zoals op bijgaande foto te zien is, zal dus in 1963 weer dansen na 23 jaar! Wij wensen de reuzengilde vanaf dit jaar een nieuwe bloei!

Op de onderste foto: de heren Louis Vercouillie, Philibert Aesaert, Leon Vantomme, Maurice Bouve, Frans Corteel en Julien De Groot.

JAN TURPYN HERRIJST

Enkele leden van de reuzengilde aan het werk aan de nieuwe Jan Turpyn. Men ziet het geraamte van het onderlijf en de bewaarde kop, die zo groot is als een manspersoon.

In zijn rijk geschiedkundig verleden is Nieuwpoort eerder een ongeluksvogel geweest. De eens zo rijke en bloeiende versterkte stad van meer dan 10.000 inwoners kende niet minder dan 13 belegeringen, die de oorzaak waren van een blijvend verval door de eeuwen heen. De ergste belegering was zeker deze van 1489. Reeds in januari begonnen de schermutselingen. Een vloot, varende op soldij van aartshertog Maximiliaan, werd door de Oostendenaars gekaapt, wyl losbandige troepen de streek plunderden. Begin mei omsingelde een leger, groot 20.000 man, onder bevel van de generaal Vendôme en Crèvecoeur de stad Nieuwpoort. De belegering begon. Maar het garnizoen, bestaande uit Engelse soldaats en huurlingen van Maximiliaan, samen 6000 man sterk, geholpen door de burgerlijke bevolking, verdedigde hardnekkig de vesting. Tienmaal werd de stad aangevallen, drie torens stortten in, een grote bres werd in de omheiningmuur geslagen. Maar Nieuwpoort hield stand. Jan Turpyn, de burgemeester sprak zijn onderhorigen moed en wilskracht in, overgeestdriftig namen de vrouwen ook deel aan de strijd. De belegeraars ondergingen geweldige verliezen, en trokken zich terug. Als openbare dankbetuiging werd het mirakuleus Lieve Vrouwbeeld in ommevang rond de stad gedragen en een kaars van 418 pond vóór het beeld te branden gesteld.

Uit dankbare herinnering heeft het nageslacht deze levensbelangrijke gebeurtenis voor onze stad willen vereeuwigen met Jan Turpyn niet alleen figuurlijk tot reus te verklaren, maar met er werkelijk een te maken.

Die reus heeft dan natuurlijk door de loop der tijden zijn eigen geschiedenis gekend. De reus, die velen onder ons nog gekend hebben, was deze die na de eerste wereldoorlog gemaakt werd, een ontzag inboezemde gestalte van 10 m

hoog met een plaasteren kop. Het uitgaan van die reus was, in die tijd vooral, steeds een hele sensatie. Zo werd die reus wel eens gevraagd om zich in de vreemde te vertonen. Natuurlijk waren de transportmogelijkheden toen niet zo gunstig als nu en toen de reus eens een bezoek bracht aan Veurne, viel zijn plaasteren kop in stukken, zodat men besloot een hele nieuwe te maken.

Dit gebeurde in 1928, maar om zeker te spelen werd ditmaal zijn kop vervaardigd uit brons. Het is met die vermaarde reus dat onze reuzengilden met fierheid mocht terugkeren met de 1e prijs van de wereldtentoonstelling te Brussel in 1935.

Bij een tweede uitstap naar Brussel, in latere jaren, werd eveneens een prijs behaald. Geen wonder, want Jan Turpyn is lange tijd de grootste reus van ons land geweest.

Zo ging de tijd voorbij en elk jaar bij processies en grote feestelijkheden en stoeten, was Jan Turpyn er bij om er luister bij te zetten en om van de aanwezigen bewondering af te dwingen.

Dan kwam de 2e wereldoorlog en onder de 80 huizen, die te Nieuwpoort volledig vernield werden, was ook «Boerenhol» waar de heer Louis Vercouillie woonde. Hij was niet alleen schatbewaarder, maar ook reusbewaarder en zo kwam het dat reus en vlag, een prooi der vlammen werd. Eén geluk was er bij en dat was dat de kop van de reus bij de voorzitter, de heer Serafien Debusschere, verbleef, zodat deze gered werd. Samen met de reus verdwenen aldus zijn zoon en dochter, Gholiath en Grietje, twee reusjes uit riet, die bij de uitstapen steeds hun ouders vergezelden.

Na de oorlog wilde ook de reuzengilde in de bevrijdingsroes delen. Inderhaast werd een reus samen getimmerd uit latten en bij de bevrijdingsfeesten in de IJzer opgebrand.

Wat later staken de leden de kop-

pen bij elkaar en werden de 2 kleine reusjes heropgebouwd, elk 5,50 m hoog, met een gewicht elk van 65 kg om te dragen door 1 man.

Plannen voor meer had de reuzengilde wel, maar de financiën ontbraken. Toen het geduld ten einde was, werd in 1957 aan de heer Janssens, in de Litto werkzaam, opdracht gegeven om een plan uit te werken voor het herbouwen van de nieuwe Jan Turpyn. Daar de oorlogsschade aan de reus, bestemd was voor een vereniging van nut en vermaak, heeft het tot nu geduurd eer hiervoor toelage kon verkregen worden.

Dat was natuurlijk het definitief startsein vóór de heropstanding van Jan Turpyn. De ijver onder de leden is ondertussen niet verminderd, want sinds een maand zijn ze overtuigd aan het werk getogen om de nieuwe reus te maken. Ze zullen alles zelf doen, wat heel wat geld zal uitsparen. Daarin hebben ze welkome hulp in het huis Delanghe, van wie ze al het smeedgerief in bruikleen hebben.

Zo hebben een achttal mannen in hun vrije tijd reeds gans het onderlijf klaar. Nu zal men het bovenlijf aanvangen. Gelukkig dat de kop nog bestaat.

Daarna komen de kleren. Dit probleem is nog ter studie. Waarschijnlijk zal men zoeken naar het lichtst mogelijke, in een soort plasticstof om het gewicht te beperken.

Zo hoopt men klaar te komen met het geheel tegen 1963 om dan met de nieuwe reus te kunnen deelnemen aan de feesten ter gelegenheid van het 800-jarig bestaan van onze stad.

De nieuwe reus zal weer de reusachtige afmetingen kennen van zijn voorganger. Boven een onderlijf van 4,15 m komt een bovenlijf van 3 m. Op de hals komt dan het hoofd van 1,70 m met bovenop een reuzenhoed van 1 m zodat de volledige gestalte 10,50 m hoog zal verrijzen. De 600 kg zullen dan moeten gedragen worden door 16 tot 20 man. Deze zullen weer niet noodzakelijk leden van reuzengilde zijn, maar vergoede dragers. Maar eer het zover komt zullen er in stad verschillende maatregelen moeten getroffen worden om die gestalte door te laten, daar er verschillende elektrische leidingen lopen over de straten, waar de reus traditioneel zijn doortocht hield.

Het is met grote vreugde dat wij weldra een van Nieuwpoort's oude glories zullen zien herrijzen en we verlangen naar het ogenblik dat we Jan Turpyn met zijn strenge blik weer door de stad zullen zien opstappen.

Op de foto zien we van links naar rechts: Gilbert Ceulemans, Leon Vantomme, Maurice Bouve en Louis Vercouillie.

JAN TURPIN II voor de eerste maal gemonteerd. Dit gebeurde op het voetbalplein van K.S.V.Nieuwpoort in de Onze Lieve Vrouwestraat in de lente 1963. Enkele weken voordien was de eerste poging mislukt. Tijdens de montage was een buis gebroken.

14 juli 1963 eerste optocht "Optocht van 101 reuzen te Nieuwpoort-Bad".

JAN TURPIN II te Nieuwpoort-Bad op 14 juli 1963 tijdens zijn eerste optocht.
 Grote belangstelling voor "De optocht van 101 reuzen". De herboren JAN TURPIN II zwaaide de plak! Het borstschildje is nog met de reclame van BERNINA een bedrijf van naaimachines. Bernina heeft door bemiddeling van de heer Wilfried Huysentruyt de kledij gemaakt in de zaal van café De Beiaard op de Markt met hulp van Mevr. Victoire Bocquez en Mevr. Cordenier Christiane.
 De dag der reuzen werd 's avonds besloten te Nieuwpoort-Stad op het Marktplein.
 Een veertigtal reuzen zetten er het reuzenbal in. JAN TURPIN II heeft er voor de eerste maal gedanst sedert de tweede wereldoorlog. Dan had er een openluchtbal plaats waar talrijke teenagers en twens aan deelnamen. Dit avondfeest kende eveneens een grote belangstelling. De plechtige inschrijving van JAN TURPIN II in de burgerlijke stand van Nieuwpoort werd verplaatst naar een latere datum. Naar verluidt zal daarvoor een afzonderlijk feest ingericht worden.
 De reus zal gedoopt worden op 1 september 1963 op het Marktplein.

JAN TURPIN II kijkt naar de voorbijtrekkende stoet van de 101 reuzen.

JAN TURPIN II te Nieuwpoort-Bad
op 14 juli 1963.

*Op de foto: Maurice Bouve, Philibert Aesaert, Frans Soten, Olivier Baert, Marcel Neudt, Arthur Gontier, Jan Aesaert, Noël Coolsaet, André Cordenier, Eric Jacobs, Yvonne Lemaire, Eduard Coolsaet, Irene Vaneyghem, Christiane Cordenier, Victoire Bocquez, Maurits Bonjé, Yvonne Geryl, Frans Lemaire, Louis Vercouille, Frans Aesaert, Frans Corteel, Gilbert Fonteyne, Marc Meersman, Walter Bonjé, Roland Debruyne, Urbain Cordenier, Francine Cordenier, Gilbert Ceulemans, Julien De Groote en anderen.
(let op de eerste zittende persoon links met de eerste mobiele telefoon, deze diende als micro en verbonden aan een luidspreker zo dat JAN TURPIN II kon praten).*

1 september 1963 "Nieuwpoort 800".

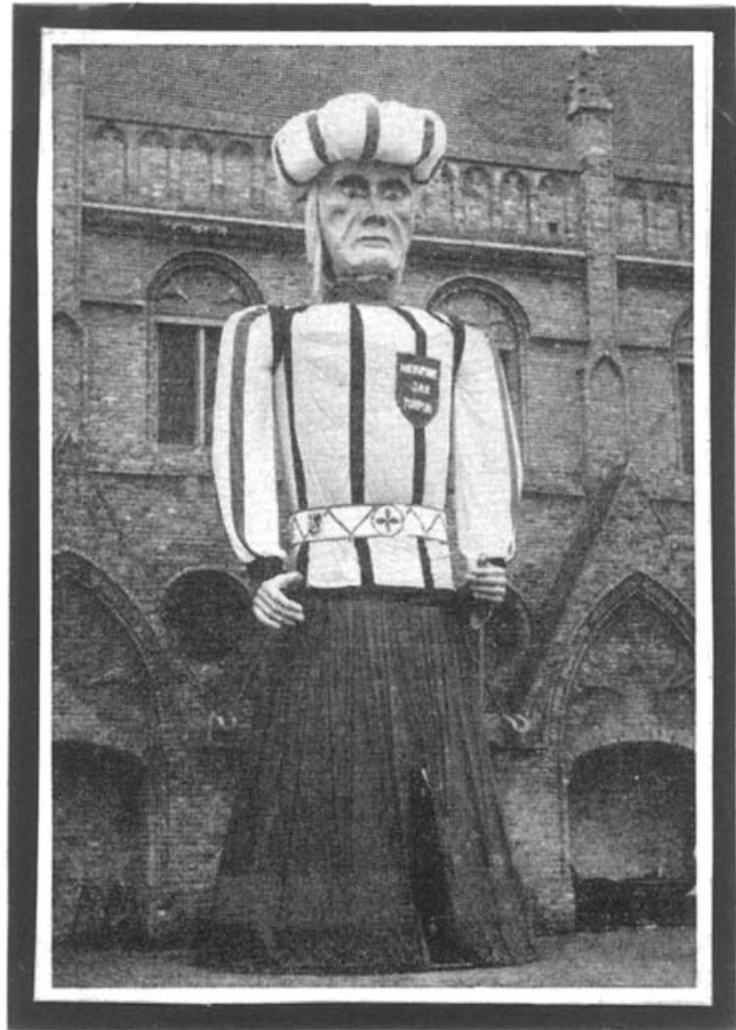

Bijlage aan "De Gids" van dinsdag 30 juli 1963.

Voorpagina van een krant uitgegeven ter ere van "NIEUWPOORT 800" 1163-1963.

Wapenschild tekening van J. Zutterman

Ter ere van "Nieuwpoort 800" verscheen JAN TURPIN 2de reus opnieuw voor het eerst na de Tweede Wereldoorlog, in de straten van Nieuwpoort-Stad.

JAN TURPIN II op het marktplein voor de Stadshalle.

JAN TURPIN II de grootste reus van Europa, met zijn 10.40 meter en zijn 800 kg. en gedragen door 24 man d.m.v. schouderriemen.

Het geraamte werd volledig gemaakt in metalen buizen door een aantal leden van de Reuzengilde (1962–1963). Het geraamte van de rok bestaat uit 4 delen, noodzakelijk voor vervoer. Voor het rokgeraamte waren 143 meter buizen nodig. Het lijf en de twee armen zijn afzonderlijk en eveneens uit buizen gemaakt. De handen en de sabel werden vervaardigd door E.H. R. Vandecasteele. De sabel bestaat uit triplex en is ongeveer 3.5 meter lang. De handen zijn werkelijk een kunstwerk. Ze zijn beide gemaakt uit elk 35 rollen toilet papier, doordrenkt met lijm. Later zijn ze ingesmeerd met een doorschijnend polyester, om ze te

beschermen tegen vocht. Voor het maken van de klederen had men 120 vierkante meter stof nodig.

JAN TURPIN II had in de eerste jaren blond haar gemaakt van wit kemp. Later werden de haren vervangen door nylon. Begin der jaren 1990 toen onder het voorzitterschap van Maurits Bonjé, en via bestuurslid Seraphin Hillebrandt is de reus terug voorzien van een mooie zwarte haartooi van paardenstaarten. Op het borstschildje staat nu de naam JAN TURPIJN, volgens zijn identiteitskaart zou het moeten JAN TURPIN zijn.

Op de foto van links naar rechts: Frans Corteel, Philibert Aesaert, Louis Vercouillie, Gilbert Ceulemans, Maurice Bouve, Julien De Grootte en Frans Soten.

Op de foto van links naar rechts: Frans Corteel, Philibert Aesaert, Louis Vercouillie, Gilbert Ceulemans, Maurice Bouve, Julien De Grootte en Frans Soten.

IN HET TEKEN VAN NIEUWPOORT 800

Driedubbele viering voor Jan Turpijn !

- Inhuuldiging van nieuw vaandel
- Doopplechtigheid van Europa's grootste reus !
- Overhandiging van reuze-eenzelvigheidskaart !

Personaliteiten omringen het nieuw vaandel. Vooraan de jeugd-dansgroep van de reuzepilde. Helemaal links de indrukwekkende identiteitskaart van reus Jan Turpijn.

Op de foto: Remi Rammeloo gemeenteraadslid, Marcel Allary (personeelslid van de Stad Nieuwpoort) met de nieuwe vlag van de Reuzengilde, de heer Leon Demarcke 1ste Schepen van de Stad Nieuwpoort, De heer dokter Albert Zwaenepoel peter van de reus, de heer Paul Berquin gemeenteraadslid, de heer en mevr. Hendryckx van de Firma Bernina een bedrijf van naaimachines welke de kledij van de reus ook gemaakt heeft, de persoon die de eenzelvigheidskaart vasthoudt is Lieve Demarcke dochter van de 1ste Schepen en toen waarnemend Burgemeester en Leon Demarcke.

Er werden ook meisjes gekleed in het uniform van JAN TURPIN welke dan voor de reus opstapten en dansjes uitvoerden. Deze kledij werd gemaakt door de Dames Victoire Bocquez en Christiane Cordenier.

Op de foto van links naar rechts:
Achterste rij: Sylviane Vanparys, Francine Cordenier, Marcelle Bogaert, Rita Vanparys, Erna Baert, Viviane Vandamme en Vera Cordenier
Voorste rij: Vera Bogaert, Ariane Bonjé, Arlet Vantomme, Anne Marie Vanparys en Vera Baert.

Fier uitgedost in uniform van de reus JAN TURPIN.

Arlet Vantomme.

Vera Bogaert verkleed in het uniform van JAN TURPIN.

Doopfeest van JAN TURPIN II te Nieuwpoort op zondag 1 september 1963 in aanwezigheid van de reuzenfamilie. Europa's grootste reus weegt 700 Kg., meet 12 m. en wordt gedragen door 22 man.

Algemeen zicht op de Markt te Nieuwpoort tijdens de doopplechtigheid van JAN TURPIN II. De andere reuzen hadden zich om hem heen geschaard. Rechts van hem in het midden van de foto GOLIATH .

JAN TURPIN II na de hoogmis op weg naar het monument van de Nieuwpoortse gesneuvelden vooraf gegaan van een kinderdansgroep en lid van de Reuzengilde met een bloemenkrans, om hulde te brengen.

De reuze eenzelvigheidkaart .

Op de foto: Sylviane Vanparys en Lieve Demarcke.

Het doopfeest van de Nieuwpoortse reus JAN TURPIN II kende een groot succes. De wedergeboorte van "grote Jan" werd op passende wijze gevierd. De feestelijkheden vingen aan met een H. Mis om 10 u. in de Onze Lieve Vrouwekerk ter nagedachtenis van de overleden leden van de Reuzengilde. Tijdens de kerkelijke plechtigheid zegende Z.E.H. Vandenabeele de Reus en de nieuwe prachtige vlag van de gilde. Daarna werden bloemen neergelegd aan het gedenkteken van de Nieuwpoortse gesneuvelden. In de namiddag om 14 u 30 werd de optocht gevormd aan het lokaal Café du Touriste bij Robert Lambrecht. De talrijke nonkels en tantes, kozijns en nichten, kortom een ganse reuzenfamilie, trokken dan langs de Langestraat en de Marktstraat naar de Markt waar zij opgewacht werden door JAN TURPIN II. Er werd hulde gebracht aan het huidig bestuur van de gilde: de heren Serafin Debusschere, Maurice Bouve, André Cordenier, Albert Van Loo, André Declerck, Louis Vercouillie, Lievin Cloet, Philibert Aesaert, Olivier Baert en Frans Lemaire. Als slot zongen allen uit volle borst "Leve onze Jan en hij mag er wezen". Alle aanwezigen kregen een zakje suikerbollen en een kaartje ter herinneringen van de geboorte en de doop van JAN TURPIN II, getekend door de meter mevr. W. Pelgrim en de peter Dr. Zwaenepoel. Eenmaal de officiële plechtigheden achter de rug, gingen de reuzen op

folkloristische wijze uiting geven aan hun vreugde. Dans, muziek en reuze liederen vormden een enig beeld aan deze dag. Tevens sprak JAN TURPIN II voor het eerst tot het volk. Er werden ook meisjes gekleed in het uniform van JAN TURPIN welke dan voor de reus opstapten en dansjes uitvoerden. Deze kinderdansgroep die samen met de Reuzengilde zal uitgroeien tot een prachtig kleurig geheel. Met de woorden "Leve de Nieuwpoortse Reuzengilde" eindigde waarnemend Burgemeester Demarcke zijn toespraak.

Op de foto: mevrouw Gerarda Legein meter van de reus, de heer Remi Rammeloo gemeenteraadslid, Marcel Allary (personeelslid van de Stad Nieuwpoort) met de nieuwe vlag van de Reuzengilde, de heer Leon Demarcke 1ste Schepen van de Stad Nieuwpoort, de heer dokter Albert Zwaenepoel peter van de reus, de heer Paul Berquin gemeenteraadslid, de heer en mevr. Hendryckx van de Firma Bernina een bedrijf van naaimachines welke de kledij van de reus ook gemaakt heeft, de persoon die de eenzelveidkaart vasthoud is Lieve Demarcke dochter van de 1ste Schepen en toen waarnemend Burgemeester Leon Demarcke. Deze kaart werd overhandigd aan de heer S. Debusschere voorzitter van de Reuzengilde. Er werden ook meisjes gekleed in het uniform van JAN TURPIN welke voor de reus opstapten dansjes uitvoerden. Deze kledij werd gemaakt door de dames Victoire Bocquez en Christiane Cordenier.

Op de foto van links naar rechts:

Achterste rij, Sylviane Vanparys, Francine Cordenier, Marcelle Bogaert, Rita Vanparys, Erna Baert, Viviane Vandamme, Vera Cordenier Voorste rij, Vera Bogaert, Ariane Bonjé, Arlet Vantomme, Anne Marie Vanparys en Vera Baert.

Op de foto: Sylviane Vanparys, Francine Cordenier, Marcelle Bogaert, Rita Vanparys, Erna Baert, Viviane Vandamme, Vera Cordenier, Vera Bogaert, Ariane Bonjé, Arlet Vantomme, Anne Marie Vanparys en Vera Baert.

Bij het doopfeest van JAN TURPIN II op zondag 1 september 1963, werd er een nieuwe vlag overhandigd aan de Reuzengilde Dit aan vaandrig ondervoorzitter Maurice Bouve door de heer Marcel Allary personeelslid van de Stad Nieuwpoort in naam van het Stadsbestuur en Burgemeester Fl. Gheeraert. De vlag is ongeveer de zelfde als de vorige van voor de oorlog, met reus JAN TURPIN 1ste reus 1925.

Op de foto : Frans Soten, Philibert Aesaert, Louis Vercouillie, Schotte, Marcel Allary, Albert Van Loo, Marcel Neudt, Maurice Bouve, Maurits Bonjé en Eric Jacobs.

JAN TURPIN II op stap door de straten van Nieuwpoort. In die tijd heel moeilijk of bijna onmogelijk door de draden die over de straten gespannen waren, Op het Marktplein moesten de 24 dragers werkelijk door de knieën gaan en de reus over de stenen slepen om er onder door te komen. Foto genomen op de hoek van de Onze Lieve Vrouwestraat en de Willem De Roolaan, Met als voorman in de reus Philibert Aesaert. Vooraan de kinderdansgroep bestaande uit meisjes welke voor de reus ten gepaste tijde dansten.

Hoek van de Onze Lieve Vrouwestraat en Willem De Roolaan, met voorop de Koninklijke Katholieke Fanfare Nieuwpoort.

Hoek van de Onze Lieve Vrouwestraat en de Willem De Roolaan

Op de foto: Albert Reybrouck van de fanfare, Maurice Bouve als vaandrig, Philibert Aesaert als voorman in de reus JAN TURPIN II, Victoire Bocquez als begeleidster van de kinderdansgroep.

Hoek Duinkerkestraat, Willem De Roolaan en Canadalaan.

Hoek van de Astridlaan en Canadalaan.

DOOPFEEST VAN JAN TURPIJN PRACHTIG GEVIERT TE NIEUWPOORT

*zls. hering
6/9/63*

Europa's grootste reus, Jan Turpijn, heeft zondag als nieuwe stadsburger te Nieuwpoort zijn plechtige intrede gedaan. Deze wedergeboorte werd dan ook met de grootste luister gevierd.

Voor het eerst was de reus vergezeld van een ganse groep kinderen, in dezelfde kledij gestoken als de grote vader, om zich naar de kerk te begeven.

Daar hij met zijn 12 m hoogte te groot was, moest hij wel aan de deur blijven staan en zo moest Z. E. H. Pastoor zelf buiten de kerk komen om hem te zegenen, want zondag vierde hij zijn doopfeest. Die doop geschiedde in tegenwoordigheid van Dr. Zwaenepoel, peter, en Mevr. Pelgrim, meter. Daarna werd de nieuwe vlag gewijd en gans de reuzengilde woonde dan samen de plechtige hoogmis bij, die opgedragen werd tot nagedachtenis van de overleden leden.

Na de mis werden er bloemen neergelegd aan het monument der Nieuwpoortse gesneuvelden en daarna trok Jan terug naar de markt om er zijn nieuwe medeburgers eens goed van uit de hoogte te bekijken.

Ondertussen was heel zijn familie uit gans de westkust op komst. In de vroege namiddag trokken al zijn nonkels en tanten, de reuzen uit gans de streek, een 20 in aantal, in optocht door de stad om op de markt de grote nieuweling te gaan begroeten.

Tijdens een receptie op het stadhuis werd de reuzengilde, samen met andere genodigden, w.o. Volksvertegenwoordiger de Kinder, ontvangen door dhr. Demarcke, dienstdoende burgemeester en enkele gemeenteraadsleden.

Dhr. Demarcke begroette hen met zijn voldoening uit te drukken dat in onze tijd van jacht, ritme en technische vooruitgang er nog mensen te vinden zijn, die een stukje folklore willen in eer houden. Voor de reuzengilde noemde hij het een grote dag. Daarom heeft het stadsbestuur deze ontvangst ingericht, samen met financiële steun. Bij deze gelegenheid bracht hij hulde en dank aan de gilde om haar 40-jarig bestaan en in het bijzonder aan de vijf stichters: de heren Karel Fillaert, voorzitter, Alexis T'Jaecx, sekretaris, Pieter Delahaye, materiaalmeester René T'Jaecx en Pieter Dufour, kommissarissen. Een vereniging moet in stand gehouden worden en daarom bracht hij ook hulde aan het flink bestuur, dat de gilde nu zoveel nieuw leven inge-

blazen heeft. Een bijzonder huldewoordje ging naar Serafien Debusschere en Lievin Cloet, voor hun 40-jarige medewerking. Hij stelde een beste toekomst in het vooruitzicht voor de ganse reuzenfamilie, met Jan Turpijn, Goliath en Griete, de twee heksenreuzen en de nieuwe kinderdansgroep.

Nadat de erewijn gedronken was, nam dhr. Cordenier, sekretaris, het woord. Hij gaf een geschiedkundig overzicht van het leven der reuzengilde. De eerste reus werd gemaakt in 1914 ter gelegenheid van een karnavalstoet. Deze verdween in de oorlog en in 1923 werd een nieuwe gemaakt van 7 meter hoog. Dan werd de gilde gesticht en 3 jaar later verscheen de eerste Jan Turpijn. Deze Jan Turpijn werd door 22 man gedragen. Hierbij bracht hij hulde aan de eerste drie bovenvermelde stichters, daar aanwezig, die elk een geschenk kregen. Verder kregen nog heel wat personen een geschenk voor hun verdiensten bij het herrijzen van de huidige

reus, waaraan men op 15 juli 1962 begonnen is. Vooreerst dhr. Declerck Gerard, door wiens toedoen er schadevergoeding verkregen werd en dhr. Hendryckx van Egem, die kosteloos naaisters bezorgde om de 234 m² stof te verwerken, E. H. Vandecasteele, de proost, die de handen en de sabel vervaardigd heeft. Ook werd hulde gebracht aan de toewijding van materiaalmeester Louis Vercoullie, aan Lemaire Frans, die voor de klederen zorgde en ten slotte aan de voorzitter Serafien Debusschere.

Vervolgens kwam dhr. Pelgrim nog aan het woord om op zijn beurt hulde te brengen aan de sekretaris, dhr. Cordenier, die zich steeds onbaatzuchtig ingespannen heeft om in de gilde alles te beredderen. Bij de heroprichting in 1955 wist hij de gilde spoedig van 5 tot 40 man uit te breiden. Hij drukte ook zijn bewondering uit voor de dragers die telkens 750 kg te verslepen hebben.

Het groot feest verliep dan verder buiten op de markt. In aanwezigheid van een grote menigte sprak dhr. Demarcke opnieuw over hun nieuwe vlag, die hij een symbool noemde van leefbaarheid, van

strijd en van vreugde, vlag, die hij dan aan de gilde overhandigde.

Hij noemde het dan een passende gelegenheid dat die grote burger weergekeerd is juist als Nieuwpoort-800 jaar bestaat en daarom gaf hij hem dan ook een reuze-eenzelvigheidskaart, daar de wet voorziet dat elke burger boven de 12 jaar deze moet bezitten. Peter en meter werden geluk gewenst en kregen een geschenk als aandenken.

Het plezierigste was dat de reus dan zelf antwoordde om zijn dank te betuigen dat hij als oud-burgemeester opnieuw onder de bevolking opgenomen werd. Hij hoopte op samenwerking tussen de twee burgemeesters en om zijn vreugde te uiten voor dit doopfeest, werden dan honderden zakjes suikerbollen over de massa geworpen.

Bij het weerklinken van het reuzelied zette zich dan een ganse stoet in beweging met de katolieke fanfare, het muziek van Bernina, de Nieuwpoortse reuzen, gevolgd door gans de reuzenfamilie uit de westhoek, om een triomftocht te houden door de stad.

De personaliteiten namen deze stoet op de kaai in oegenschouw, terwijl ook Jan niet verder meer trok, want hij was uiterst vermoed van zo een drukke dag.

Links: Jan Turpijn met de kinder-dansgroep in de stoet. — Rechts boven: Voorzitter Debusschere, meter Mevr. Pelgrim, Sekretaris Cordenier, peter dhr. Zwaenepoel en dd. Burgemeester Vanmarcke tijdens de receptie. — Rechter onder: drie gehuldigde stichters: de heren Delahaye Pieter, Fillaert Karel en T'Jaecx Alexis.

Boven: de leden der reuzengilde van Nieuwpoort, met hun nieuwe vlag.
Midden: de eerste drie stichters der gilde: Pieter Delabaye, Karel Filliaert en Alexis t'Jaacks. Onder: de kinderdansgroep, die een gelijkaardig kostuumpje kreeg als Jan Turpijn (R.N.)

De reuzengilde van Nieuwpoort, terecht hier op het best van de reus van Europa, de 12 meter hoge Jan Turpijn, huidige peter Dr Zwaenepool en hun meter mevr. W. Pelgrim. - (foto Bovit)

Nog vlug even poseren voor de lens van de camera, voor het vertrek naar het lokaal voor de uitstap met de reuzen.

Op de foto van links naar rechts: Norbert Cordenier, Roland Debruyne en André Cordenier.

Op 6 december werden de kinderen van de leden niet vergeten met een bezoek van Sinterklaas. De Sint kwam langs in Café Cecilia het Café van Louis Vercouillie op de hoek van de Duinkerkestraat en de Canadalaan begin der jaren 1960.

Op de foto: André Cordenier.

In de groep kinderen: Erna Baert, Vera Baert, Francine Cordenier, Arlet Vantomme, Eddy Bonjé, Ronny Bonjé, Marcelle Bogaert, Vera Bogaert, Viviane Bogaert, Christiane Cordenier, Ubain Cordenier, Norbert Cordenier,

1964

De wagen en groep van de verbroedering tussen reuzen en heksen tijdens de carnavalstoet te Nieuwpoort (Heksenstoet).

Op de wagen herkennen we: Rudi Baert, Linda Ygodt, De Grootte Cecile, Arlet Vantomme, Anne Marie Vanparys, Sylviane Vanparys, Rita Vanparys en Francine Cordenier. Voor de wagen: Gilbert Fonteyne, Urbain Cordenier, Maurice Bouve, André Cordenier, Arthur Gontier, Olivier Baert, Gilbert Ceulemans, Frans Soten, Noël Coolsaet, Roland Debruyne, Georges Coolsaet, Julien De Grootte en Maurits Bonjé.

Op de foto van links naar rechts onder voorbehoud: Staande: Rita Vanparys, Francine Cordenier, Trudi Knockaert, Sylviane Vanparys, Noëlla Knockaert en Linda Bries. Zittende: Mauricette Vanparys, Linda Albrecht, Arlet Vantomme, Ariane Bonjé, Anne Marie Vanparys en Myrjam Lemaire.

Op de foto van links naar rechts: Rudi Baert, Linda Ygodt, De Grootte Cecile, Arlet Vantomme, Chantal Ceulemans en Anne Marie Vanparys.

Fier poseert onze JAN TURPIN II voor de versierde Stadshalle met de vele wimpels. Foto genomen tijdens een evenement in de stad. Let op het marktkraam dat voor het St.-Bernardus College staat. Rond de reus zijn de leden zich aan het klaarmaken om met de reus op stap te gaan

JAN TURPIN II te midden de Marktstraat met de leden voor de reus. Foto genomen ter hoogte van Garage Citroën van Hugebaert, waar nu het huidige huis Schramme is. Rechts op foto de benzinepomp en lichtreclame van Esso

1965

REUZENGILDE
« Jan Turpijn »
NIEUWPOORT

Erelid 1965

de som van .....

Handtekening.

REUZENGILDE
« Jan Turpijn »
Nieuwpoort

Erelidkaart 1965

Het Bestuur.

Nieuwpoortse carnavalstoet.

Op de foto van links naar rechts: Victoire Bocquez, Jacqueline Leroy, André Cordenier, André Declerck, Linda Ygodt, Trudi Knockaert, Linda Neudt, Vera Cordenier, Francine Cordenier, Rita Vanparys, Anne Marie Vanparys, Arlet Vantomme, Rosette Bendels, Noëlla Knockaert, Sylviane Vanparys, Vera Bogaert en Chantal Ceulemans.

Naar aanleiding van de Nieuwpoortse carnavalstoet werd de Carnaval Koningin Mevr. Leroy Jacqueline voor de stoet thuis afgehaald door de Reuzengilde samen met de Koninklijke Katholieke Fanfare Nieuwpoort en de reuzen GOLIATH en GRIETJE

Op de foto van links naar rechts: André Cordenier, Jacqueline Leroy, en André Declerck.

Op de foto vooraan vaandrig Livinus Cloet.

1966 - 1967

GRIETJE verkleed als heks tijdens de carnavalstoet te Nieuwpoort 1966 in de Langestraat ter hoogte van de nu gelegen school "De Vierboete" samen met een fanfare (zou ook deel uitmaken van de Reuzengilde). De leden van de reuzengilde zijn gekleed als heksen. De borddrager is ondervoorzitter Maurice Bouve.

Gewezen ondervoorzitter Patrick Weiss in zijn jeugdige jaren voor JAN TURPIN II in de jaren 1960.

Met de Reuzengilde op daguitstap naar Dieppe (Frankrijk).
Wegens de vele inschrijvingen werden er 2 bussen ingelegd. Ook de sympathisanten genoten van deze uitstap.

Foto genomen op de parking nabij het strand: Victoire Bocquez, Paula T' Jaeckx, Marguerite Popeye, August Legein, Maurice Vantroyen, Camiel Delaey, Urbain Cordenier, Frans Aesaert, Gerard Bonjé, Rosita Vanden Abeele, Marcel Vercoutter, Lucienne Bogaert, Marie-José Tratsaert, Sylveer Vanparys, Yvonne Lemaire, Ida Monteny, Lydie Delanghe, Odila T' Jaeckx, Albert Deman, Levinus Cloet, Eric De Grootte, Maurits Bonjé, Yolande Rilof, Maria Tange, Jacques Lepeire, Christiane Cordenier, Julien De Grootte, Robert Lepeire, Simone Verwichte, Robert Cremmerye, Frans Corteel, Yvonne Geryl, Hilaire Vanhille, André Cordenier, Roland Debruyne, André Declerck en vele andere.

Tijdens een bijeenkomst werd er altijd, veel leute en plezier gemaakt.
Hier de bende van de "kletsoppen"

Op de foto van links naar rechts: Serafin Debusschere, Maurice Bouve, Georges Coolsaert, Philibert Aesaert, Levinus Cloet en Jan Aesaert.

De leden van de Reuzengilde tijdens hun jaarlijkse maaltijd toen nog in het lokaal in de Langestraat Café du Touriste begin de jaren 1960.

Op de foto van links naar rechts: Louis Vercouillie, Frans Soten, Yvonne Lemaire, André Cordenier, Levinus Cloet en Frans Lemaire.

Op de foto van links naar rechts: André Cordenier, Victoire Bocquez en Serafin Debusschere.

Tijdens de jaarlijkse maaltijd werd hulde gebracht aan verdienstelijke leden.

Op de foto bovenaan van links naar rechts: André Cordenier, drummer orkest Gilbert Paelinck, onbekend, Albert Van Loo, Maurice Bouve, Rosa Mercy, Livinus Cloet, Frans Soten. Staande: Onbekend, Philibert Aesaert, Serafin Debusschere, Walter Bonjé, Marie-Louise Delanghe, Augusta Pannekoecke, Onbekend, Frans Lemaire, Elisabeth Misselyn, Norma Guilleman, Aderiene Mercy, Goerges Coolsaet. Zittende: Louis Vercouillie en Lia Govaere.

Met de Reuzengilde op daguitstap naar Dinant.

Foto genomen aan de Meuse: met o.a André Cordenier, Georges Coolsaet, Eric De Grootte, Fernand Lemaire, Sylveer Vanparys, Frans Aesaert, André Declerck, Gilbert Aesaert, Arlette De Greef, Paula T' Jaeckx, Maurits Bonjé, Maria De Grootte, Elise Debusscher, Julien De Grootte, Maurice Bouve, Olivier Baert, Robert Cremmerye, Freddy Guilleman, Rosa Mercy, Norbert Cordenier, Levinus Cloet, Yolande Rillof, Maria Tange, Christiane Cordenier, Jacqueline Vincke, Victoire Bocquez, Yvonne Geryl, Frans Corteel, Hilaire Vanhille en vele andere.

Foto links: Maurice Bouve en Livinus Cloet in het dronkemanshuis in de Citadelle.

Foto rechts: De heer en mevr. Frans Corteel en Yvonne Geryl gezellig in het dronkemanshuis in de Citadelle. Op de achtergrond zien we nog André Declerck.

Groepsfoto genomen in de Willem De Rooiaan juist naast de ingang tot de koer van het St.-Bernardus College

Op de foto van links naar rechts: André Declerck, Olivier Baert, Marcel Neudt, Maurice Bouve, Maurits Bonjé, Arthur Gontier, Marc Meersman en Gilbert Fonteyne.

Livinus Cloet als vaandrig tijdens een optocht met de Reuzengilde.

In afwachting om aan het zware dragen te beginnen zien we hier voorop op de eerste rij van de tribune die opgesteld staat voor de Stadshalle enkele leden van de Reuzengilde zitten.

Op de foto van links naar rechts: Gilbert Fonteyne, Julien De Groot, Olivier Baert, Maurits Bonjé en Georges Coolsaert.

Het zijn niet alleen de leden dragers die op de tribune zitten. De vrouwen zijn ook aanwezig.

Op de foto van links naar rechts: Georges Coolsaert, Urbain Cordenier, Yvonne Geryl, Maria-Therese Rillof en Yolande Rillof.